

Alexander Pope

”Woman’s at best a Contradiction still”

I läsningen av äldre litterära texter är det inte ovanligt att man råkar på verk som verkar stötande på ett eller annat sätt. Det kan handla om allt från användningen av fraser som nuförtiden betraktas som ”icke politiskt korrekta” till åsikter som man är benägen att betrakta som extrema.

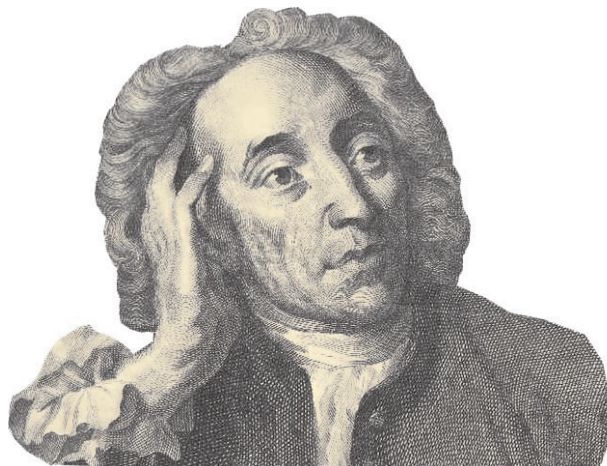
Ett exempel på en sådan text (i den mjukare ändan av skalan) är dikten *To a Lady. Of the Characters of Women* (1735) av den engelska 1700-talsdiktaren **Alexander Pope**. Dikten innehåller en del exempel på fraser och beskrivningar som de flesta nutida läsare omedelbart uppfattar som, om inte direkt stötande så åtminstone kontroversiella.

Om man inte blivit för provocerad och läser dikten till slut kommer man antagligen att ha hoppat till vid raderna *”believe me, good as well as ill, / Woman’s at best a Contradiction still”*.

Vid första anblick ser Pope ut att vara på tunn is. Generaliseringar som denna faller sällan folk i smaken idag och steget till att förkasta dikten som chauvinistiskt skröp är kort. Det är en naturlig reaktion, men den kan vara förhastad.

För att göra litterära texter rättvisa är det avgörande att vi som läsare beaktar

”Dikten innehåller beskrivningar som de flesta nutida läsare omedelbart uppfattar som, om inte direkt stötande så åtminstone kontroversiella.”

omständigheterna då de skrevs. Här är det väsentligt att se, att dikten är del av ett större filosofiskt system, som Pope bland annat utvecklar i dikterna *Of the Characters of Men* och *An Essay on Man*.

Mot denna bakgrund tas udden av raderna. Det visar sig att inte enbart kvinnor är en motsägelse (*”contradiction”*) men att Pope ser människans existens som grundad i antiteser (jämför till exempel inledningen till andra episteln i *An Essay on Man*).

Pope skriver satir och han tvekar inte att göra sig lustig på kvinnors bekostnad, men hans grundläggande tanke är allt annat än chauvinistisk.

Adam Borch skriver avhandling Pro gradu om Alexander Pope i ämnet engelska vid Åbo Akademi
adam.borch@abo.fi